

Narodni list.

Pučki list za politiku i pouku.

„Narod bez narodnosti jest tielo bez kosti!“

Za oglašje plaća se 10 halera po redakci,
na više puta po pogodbi.

Oglasi šljžu se na g. Rada pl. Marochino
u Opatiji.

Rukopisi se ne vraćaju. — Nefrankirani
listovi se ne primaju.

Br. 5.

Volosko-Opatija u četvrtak 31. siječnja 1901.

God. II.

Iredentisti v Istre.

Ča su to „Iredentisti“? Iredentisti su vam svi Talijani v Istre, va Trste, va Gorickem i va Tirole, ki misle da Talijani iz Austrije ki živu v Istre, va Trate i va Tirole moraju al prvo al pokle spast pod Italiju, pod talijanskoga kralja, i to onako, kako su svojih let spali pod Italiju Beneci i Lombardija, zemlje ke su toliko i toliko let bile pod našem cesarom. Iredenti su oni Austrijski Talijani, ki misle da buduće su v Austrije nisu još od Italije spašeni. Da osobito istarski Talijani z dušom i s telom žele i komać čekaju prit pod Italiju, to su oni do sada sto i sto puta pokazali delom i besedom, očito i javno, prez ikakvoga straha i srama; to oni pokazuju svaki dan. Svaki veći događaj, ki se v Istre zbije naši Istarski Talijani porabe, da svetu pokažu svoje iredentske želje. Med drugimi znamenitimi događaji spomenut ćemo od starejih vremen samo smrt prvega kralja združene Italije, Viktora Emanuela. Kad je ta kralj umrl, med istarskimi i teršćanskimi Talijani bila je takova žalost s toga kako da njim je umrl pravi kralj, njihov otac a na njegov grob postavili su mu krunu z napisom: „Istra svojemu kralju“. Ki neveruje, neka gre v Rim va Pantheon, kade je zakopan Viktor Emanuel, pak će se moći o tom osvjedočit.

Kad je lanjsko leto od razbojničke talijanske ruke bil ubijen talijanski kralj Umberto I. od svih talijanskih podeštarij v Istre pak i od Lovranske šli su za Monzu, kada je ta nesrećni kralj bil ubijen telegrafu od žalosti. Ako ne verujete pitajte Kukumu, al pak čitajte Piccolo od onih dnevi, pak će te videt, ča su sve ti tičići tamo telegrafirali. A pitam vas ja, kada je on talijanski razbojnik, on Luccheni ubil

našu predobru, predragu i premilostivu cesaricu, je ka talijanska obćina v Istre telegrafirala svoju žalost našem premilostivem cesaru? Je, kako vraga ne!

Dakle tu se vidi očito kamo istarske Talijane srce vuče, pa još su tako bezobrazni iliti sfacijani, da sami i po svojih banditeh puk hrvatski v Istre mute, da bi ih Hrvati hteli pod Hrvatsku prodat. Oni delaju kako i on tat, ki je ukral, pak je bežal ča i vrišćal: „fermajte tata“!

Na 26. ovega meseca umrl je va Milane Giuseppe Verdi, najslavniji glazbenik novega doba. On je nekoliko dan bil bolan i celi svet, ki pozna njegove lepe opere, zanimal se je jako za njegovu bol. Nego istarski Talijani su i bol Verdi-a porabili za svoje iredentske demonstracije. A takove iredentske demonstracije delali su oni još nekada na njegovo ime. Čujte dakle!

Oni naši Talijani, ki su nekada bili z dušom i telom za Viktora Emanuela I., hteli su pokazat to svoje nartarne čućenje i na vanjski način. Nego njihova je najveća nesreća bila ta, da su v Austrije i da su morali mućat. A kako bi bili rado vapili i pisali: „Eviva Vittorio Emanuele Re d' Italia“! No, da bi to bili učinili, imeli bi bili posla s austrijskom policijom. Oni su se drugičje pomogli. Po kantuneh od kuć pisali su vavek „Eviva V. E. R. D. I.“ a tumačili su te besedi ovako: Eviva Vittorio Emanuele Re d' Italia“. Sada kad je stari „maestro“ Verdi umrl, našem je Talijanom jako žal bilo da nete moć z njegovim imenom austrijskoj pulicije usta začepit.

To je bila njihova prava žalost više nego žalost za vriednim muzikusem Verdijem. I svaka i najmanja talijanska podeštarija v Istre telegrafala je ovi

dni podešte od Milana, da pita kako stoji Verdi, a kad se je doznalo da je umrl, to su se svi Talijani v Istre va crno obukli.

Takovi su vam Talijani v Istre! Vlada sve to vidi, sve to trpi, i još njim gre va svakoj prigode na ruku (izbori za V. kuriju va Pule) — nego i naš narod sve to vidi i zapameti... pak kad pride prava ura, neće segurno nato zaboraviti.

A i va svojem domaćem kućnem življenju naši Talijani pokazuju da je njihova prava domovina v Italije. Hote samo jednemu pravemu Talijanu z Pula, Rovinja, Poreča, Kopra, Buja va kuću, pak će te videt samo slike Umberta i Margarite i Talijanske vojske, ali slike našega cesara nećete nać nanke da se na glavu postavite.

Va Rovinje je pred par let jena Rovinjezkinja krstila svoje dete: Benedetta, Margerita, Regina, Italija; to će reć: blažena Margarita kraljica Talijanska. O tom su pisali razni foji v Istre i Trste. Talijanski študenti po universali va Beče, Innsbrucke, Graze nose vavek na skujice od kaputa jednu srebrenu Margareticu, da tako očito pokažu, da je njihova kraljica Margherita d' Italia. Dakle čaro je kako sunce na nebe, da bi Talijani v Istre najvoleli pod Italiju. Ako imaju kuraja neka reku de ni temu tako, neka reče Benatti da ni on zato, pak ćemo si mi dat valje glavu odseć.

Da pak Talijani moru laglje za svoju Italiju delat, oni su našli i kupili jednoga izdajicu svojega roda i jezika, ki mora za tu plaću puk smutit proti vlastitem rodu i zajiku hrvatskem samo da puk tako zasliepljen i prevaren ne vidi kamo ga Talijani i njihovi plaćeni harambaše vode.

Dokle je vreme neka svaki progleda, zač bi se moglo dogodit, da pride pokajališće, ma da ne pride već povratilišće.

Krstić je „Obzoru“ — ukral.

Va Zagrebe prihaja van jedan lepi hrvatski list, ki se zove „Obzor“. Jedan jako učeni gospodin čim je dozna, da je englezka kraljica umrla, štampal je na prvem meste toga lista jedno jako lepo pismo, ko je prozval: „Smrt englezke kraljice“. To pismo potimlje ovako: „Već od nekoliko dana oblietao je nad dvorcem u Osbornu angjeos smrti, da uspava u vječni san težko oboljelu kraljevsku stariću — udovu na englezkom prijestolju. Glasovi, što su posljednjih dana stizali iz Londona, bili su predteče viesti, koju je jutros brzobjavna žica raznela širom svijeta, da je englezka kraljica Viktorija sinoć u 6 i pol sati poslie dugotrajne agonije, okružena članovima svoje porodice i državnim velikodostojnicima, preminula“. Tako je pisal „Obzor“ sredu na 23. ovega meseca.

Četiri dni kašneje prnesla je Krstićeva „Mačja Sloga“ na prvem meste dugo pismo, ko se potimlje ovako: „Već od nekoliko dana obletal je nad dvorcem u Osbornu angjel smrti, da uspava u vječni san težko oboljelu kraljevsku stariću — udovu na englezkom prijestolju. Glasi, ki su posljednji dni prišli iz Londre, bili su aviz viesti, ku je 22. o. m. brzobjavna žica raznela širom sveta, da je englezka kraljica Viktorija ta dan u 6 uri i pol, poslie dugotrajne agonije, okružena članovi svoje familije i državnem velikodostojanstvenik preminula“.

Za tem piše „Obzor“ dalje: Njezinom smrću završen je dugotrajni život

PODLISTAK.

Terno!

40, 64, 68.

Ki će kupit kastradine,
Neka pride k nam na Narce,
Bo konj ne šmie priko place!
Tako klama Frane Beli,
Po kuntradi vaš dan celi.
A že koga? Ca mišlite?
Ča ne znate, ki je ž Istre?
Čuda let je ovd i nami
Trgoval je ž lažanjami,
Pak je propala butiga,
Bo je duga puna bila.
Otvoril je bikariju,
Ma ža šamu mulariju.
To je oni Keko štari,
Ki ža crkivu nis ne mari.
K njemu pride plemeniti,

Ki oće bit znameniti.
Derzi vam še šve po gradsku.
Ma švejeno gre po krajsku.
A nas je lejtimani
Jako baš inšepijani
Štivil još kožu ža štemu.
A ljudi še smiju švemu.
Htil je pokažat gdi vonja.
Još i gore leg od konja.
Ma ca ne zna, oh širote,
Da mu koža žnak šramote.
I jos ža žlatnimi roži.
A kopito mu na noži.
Derzi van še muz od sešta,
Ma va Baski ni mu mešta,
Bo švakuda on še krivi.
Dodar i po novoj rivi.

To šu van Garibaldinci
Dokla j' vina va barilci,
Ma kada su duge šube
Onda Keko va rog pune.

Kutla po šakakih vratih,
Dobri šu tad švi Hrvati.
Ma švi recu: „Hodi ž Bogon!
Ni ti mešta tu ža štolon:
Žace da imas postenja,
Puštil bis še tog življenja.
Imas roži kako krava,
Pravil nan je kum Marava.
Ča si delal va Rovinju
Šil prodaval oštariju?
Ter si ovd i mal postu
Žac si tamo sal na kostu?
Ma je Keko ž dva obraža,
Pak še riva priko praga.
„Dajte, kume, bar petacu,
Bo š konji ne šmin na placu.
Mosnja mi već ni debela,
A š njimi še nis ne dela.
Udelat ku kastradinu
Vidit čete robu šinu.“
Jos še derzi krijancož
Bo da toga ni denjož.

A ne znate ca švit pravi,
Da ni vire ni va kravi
Šada pićot tu še pije,
Ki lažanji glavu žgrije,
Bo da bi to bila mufa
Nebi cula še barufa,
Ku van Keko vavik pravi
Kako telac proti kravi,
Ki bi otel mlika žgušta,
Bo mu mosnja opet pušta.

Eto macji generale,
Kakve imas kapurale.
Pohvali jih kolonelu
Kavaliru Kampitelu
Š njimi še ti šad ponoši
I naprid jim „Kriva“ noši,
Ma va Baski kuku lele
Žapra ti vrata, vele.
Ješt, tako nam vire švete
Štavit ćemo te pod pete.
Ne virujes tom cloviku,

i dugotrajna vladavina redke žene kneževske krvi, koja je sve do u poznu starost savjestno . . . itd. A Krstićeva „Mačja“: „Njezinom smrću završen je dugotrajni život . . . itd. sve tako va „Obzore“.

Pogledajmo drugi odsek pisma va „Obzore“. Tamo piše: Smrt kraljice Viktorije zavila je dakle u orno više vladarskih kuća u Europi, te će se naročito bolno dojmiti u Englezkoj . . . itd. Na tom istom mestu piše Krstić va njegovoj „Mačjoj“: Smrt kraljice Viktorije zavila je dakle u orno više vladarskih kuća u Europi, te će se naročito bolno . . . itd. sve kako va „Obzore“.

Treći odsek Obzorovega pisma počinje ovako: „Sada vječnim snom usnula kraljica Velike Britanije . . . itd., a ta isti odsek počinje i Krstićeva „Zloća“, s istim besedami: — Sada vječnim snom usnula kraljica . . . itd. Sve kako va „Obzore“.

I tako gre ta stvar napred. Tako se na primjer „Obzorovo“ pismo finjuje ovimi besedami. — Ali dok su uz njega isti savjetnici, najverojatnije je, da će politička situacija ostati ista. A Krstić svršava ovako: Ali dok su uz njega isti savjetnici, najverojatnije je, da će politička situacija ostati ista“.

Z jednim besedom celo je to pismo o smrti kraljice Viktorije prepisao od besedi do besedi, samo ča je tu i tamo kade i kade stavil kakovo i namesto o, ale pak kakovu talijansku reč na mesto domaće hrvatske. Od tega se vidi, da je ono pismo od hrvatskega lista „Obzora“, a Krstić ga je lepo samo preštampal va „Mačju stracu“, samo da ljudi reku: Viš, kako um lepo pisat — fina glava je on Krstić — orko, kako je ono lepo skupa složil! Dunke ča je on otel dobit s tem? On je s tim otel dobit slavu, ku je zaslužil jedan drugi, ki je moral svoju glavu razbijat, dokle je ono sve napisal. Krstić je s tem otel preslepit ljude da misle, da je ono njegovo, ča je drugom ukrul — a ja mislim, da smo čaro i tondo dokazali, da je ukrul celo ono pismo od prve pak i do zadnje besedi. A tega ne dela ni jedan pošten čovjek, zač ča je tuje — tuje je — i to valja rešpetat, pak bili to beči, ale žir, ale drvo, ale pismo. Dapače, tuje pisane stvari vaju još i više rešpetat, zač ki piše va foji, ne piše samo za dobit kakov kraljar, nego piše najviše zato, da ga svet, ki ono čita, pohvali i počasti. To je najveća zaslužba onomu ki piše, ako tega

nima on nima niš, i ki mu to ukrade, huje mu učini, nego da mu svu kuću zvaliža. Nego ča je moral storit Krstić? Kada je Krstić videl, da on nesna i da ni vredan napisat jednega pametnega lista, on je mogal ono pismo znat od „Obzora“, ali je moral i napisat, da ga je znal od „Obzora“ — pak bi onputa svaki, ki bi to čital, rekal: vidi, vidi malo — kako on „Obzor“ lepo piše. Ali Krstić tega ni storil, i oni ki nisu znali, da je ono znato od „Obzora“, držali su da je ono on storil, i zato su njemu davali onu čast, ka ni hodila njemu, nego drugomu.

Nego ni to ni sve. Ki čita onu njegovu smradnu štracu, mogal se je osvedočiti, kakove pogrdje riga ta niškori na sve ono ča je hrvatsko na svete. Pak ča vidimo! Vidimo to, da Krstić, ako će budi ča pametnega dat čitat onim svojim tovarom, ki s njim drže, to mora iskat po hrvatskih fojeh. Onputa mu ni mrzko skočit preko mosta, da krade po trzjeh fojeh tuju muku i to za duplu svoju korist. Ja, ja, za duplu korist, zač jedno, on s tujem pismi dobiva čast, ke ne zaslužuje, zač sam ni vredan ništa pametnega napisat a drugo, on je od Talijani plaćen da piše „Mačju Slogu“, a on lepo samo da mu se ni mučit ukrade va „Obzore“ celo pismo, pak ti ga šmrkne va svoju štracu, samo da mu spuni hartu. A komodno je to — i kako da je!

Ali gnjusno je to za poštenoga čoveka, a tristo puta gnjusnije bi to moralo bit za Krstića, za kega znamo da ga je upravo „Obzor“ milijun puti grdo osapunal i dosta mu ih grdeh rekal. Pak od takovega lista, ki ga skoro svaki dan ruži, Krstić prenaša u svoju štracu članke aliti pisma. Bože moj, kakovu kožu mora imet ta Krstić!

Barba Tončić.

Krstić i fulminanti.

Našim Talijanom ne leži niš tako na sreću, kako misal da nas zadrže va tmine neznanstva, pak da s nami postupaju kako s nemem blagom. Zato gledaju da našem puku dadu ča manje škol va njihovom zajike. Aj š, ako puk ča talijansku školu, onda mu je valje daju i to s dveh uzrok: prvo, da ča i po njoj otel trubilo, aš kako čete, da se dečica nauče va talijanskoj škole ono, ča njim je potrebito za buduće življenje, kada svojiga naučitelja ni ne razumiju a najviše put ni on njih. Jedino ča se va takovih školah nauče, to je neč malo talijanski parolat, navlastito pak mrzet svoj vlastiti jezik i svoju vlastitu krv. To je baš najglavniji uzrok, zač bi teli Talijani našem puku narinut talijanske škole. Oni ljudi božji, to ne gre tako! Svi narodi na svete imaju male škole va svojem zajike, ča je i stvar naravska. Kako čete dečicu podučavat va drugem zajike, kada još ni svoj materinski ne znaju. Naš narod po Istri molil je već više put junta va Poreče. da mu na različiteh mesteh opre potrebnu hrvatsku školu, ma Talijani za takove prošnje znaju se znimat i ovako i onako — samo da puk ostane i naprvo bez nauke i znanja, pak da oni s njim delaju ča te i kako te. Zač da naš narod ostane potlačen i naprvo? Ča ne plaćamo i mi franjki i adicionali kako za drugo tako i za školi? Nego ča čete? Talijani

imaju škare i sukno, pak briga njih za nas.

Takova nepravica kruto je bolela naši prvaki, pa su se odlučili, da te oni gledat kako bi se temu tužnemu narodu pomoglo i dalo mu školi va njegovom zajike, da se i on malo probudi i izuči. Aš dandanašnji joh ti je čoveku ako ča zna, a joh i kataloh ako ne zna niš. Nego naši prvaki nisu bogataši, da bi mogli svojom puku davat školi i plaćevat jih s svojga žepa. Oni su zato složili društvo Sv. Cirila i Metoda, va kem ča se nabirat novac za to škole, ke su tako potrebne našem puku, a ke njim nete opet Talijani. Viste, to je kratko rečeno posal društva sv. Cirila i Metoda, davat našem puku v Istre školi va njihovom zajike. Da se ta svotica laglje nabere, odlučilo se je prodavat žigice, ali čemo reč, furmanti.

Pak ča vidimo? Krstić se je zdignul i proti ovom plemenitoj družbi, pak čujemo kako piše va svojoj štraci od društva sv. Cirila i Metoda, za ku je i on sam pred nekoliko vremena neč dal. Ovako on piše: Ki kupuje furmantu sv. Cirila i Metoda i ki daje novac za društvo sv. Cirila i Metoda — taj podupire hrvatsku stvar va Istri. Svaki pako Istrijan ki podupire hrvatsku stvar va Istri taj je izdajica svoje majke i mile Istre“.

To ča reč: ki podupire našega kmeta i pomaže mu, da se neč nauči, ta je izdajica. To neka naš puk za uho zapiše.

A pitamo mi ča ni izdajica on ki svoj narod Talijanom izdava i prodava i ki bi za beči svojga brata najhujemu svojom neprijatelju zručil? Tega, tega se valja čuvat. altroke hrvatskih furmantu.

Smrt englezke kraljice.

Kako smo javili u zadnjem broju „Narodnoga lista“ umrla je u utorak dne 22. o m. u 6 ura i po u večer englezka kraljica Viktorija u 82. godini svoga života. U današnje su vrijeme riedki oni, kojim je dano doživjeti tako liepu starost, a još su redji oni vladari, kojim je sudjeno, da ovako dugo kraljuju košto je to kraljevala englezka kraljica Viktorija. Naš premislivsi cesar i kralj Franjo Josip I. počeo je vladati godine 1848., a pokoljena je Viktorija postala kraljicom jedanarst godina prije, to jest god. 1837., tako da je u svemu vladala preko 63 godina.

Mnogo se je toga dogodilo u to vrijeme. Koliko promjena, kolikoga meteža i komešanja. Revolucija 1848. godine i Krimski rat, ti takó veliki, a od nas tako daleki dogodjaji prošli su svi pod njenim oćima. Ona je vidjela slavu Napoleona III., ona je vidila i njegov pad i njegovu smrt. A koliko se za vrijeme njezina vladanja samo krvi prošlo — i sve u njeno ime — sve pod kraljevskom pjesmom: „Bože čuvaj kraljicu!“ Bilo joj je nešto oko 20 godina, kad su prvi englezki vojnici pali sa njenim imenom na svojih ugalisih usnah. A pali su daleko, daleko od svoje domovine — tamo u Aziji — u Afganistanu. A još nije pravo završila ta vojna i već se započela druga u Siriji, pak treća u Kini, četvrta u Indiji i Afganistanu, peta opet u Indiji i tako dalje i tako dalje — vojne se redale jedna za drugom — krv se ljevala u svih strana svijeta: u Europi, u Africi, u Americi, u Aziji i Australiji. Timi ratovi je englezki kapital silno narasao, tako da danas broji ništa manje od 10 tisuća milijuna funti šterlinga. Silno to zlato poštapano je krvlju stotina i stotina tisuća ljudi, ono je izvadjeno iz ustiju milijuna ljudi, koji su poradi toga spali u najveće siromaštvo, tako da u Indiji, u toj od Boga ble-goslovljenoj zemlji pogiba od gladi nevoljni

tamošnji narod, i janšući dan i noć moli Boga, da na njega pošalje smrt, da ga izbavi od neizrečenih muka. A to sve samo radi toga, da englezki kapital raste. Englez ne mari za nevolju siromašnoga svijeta — glavno je, da on ima zlata — zlato je njemu sve — njemu je zlato: Bog! Ta i sada — u naše doba vidimo, do čega je taj grabežljivi narod dovela strast za bogatstvom! U južnoj Africi živio narod dobar, radin i pobozan. Taj je narod mirno uživao plod, što mu ga davala zemlja, koju su mu ostavili njegovi stariji. Na jedanput se začulo, da ta zemlja krije u sebi mnogo zlata i diamanta, i to je bilo dosti, da se Englez za njom pomami i da pokuša sve, da ju osvoji, bez obzira na krv, koja će se proliti prije, nego li on dodje do žudjenoga cilja. A takovih je strahota Englezka počela u svako doba i u svako vrijeme. A je li pak sve to bilo s voljom kraljice Viktorije? Sigurno nije. Kraljica je Viktorija imala jako dobro srce i vrlo plemenitu dušu. Ona je to pokazala u stotinu i stotinu prilikah. Ali Englezka je uređena skoro onako, kao da bi kakova republika. Tamo kralj ili kraljica imaju malenu moć. Oni moraju da čine ono, što ča ministri i većina zastupnika. A ti ministri i oni koji ih podržavaju gledaju samo na to, kako bi što više svijeta stisnuli uz maticu kraljevstva — uz Veliku Britaniju. Oni hoće, da se sve one mnogobrojne njihove kolonije vežu s jednim krepkim vezom, komu je cilj englezko gospodstvo i vlast nad svijetom. Otda i njihova vojska proti Burm. No tu se je pokazalo, da je namišljeno njihovo djelo jače i mogućnije od njihovih sila, dapače, mnogi mnui ljudi vide u sadašnjih nesrećah Englezke početak njihove propasti i razula. To je pred svoju smrt vidjela i kraljica Viktorija, pak nije ni čudo, ako njoj je pomisao na žalostno stanje, kojemu se svojom voljom bliža njezin narod, prikratila dane njezinoga življenja.

Novi englezki kralj.

Smrću englezke kraljice Viktorije stupa na prijestolje njezin najstariji sin, koji ča se zvati Eduard VII. Desada je bio poznat pod imenom Valeskoga princa. Čovjek je to pristar — sad ča mu biti 60 godina. On je obećao, da ča sve svoje sile posvetiti svome narodu. U ostalom, za sada se još ne može suditi, kakav ča biti kao kralj. U toliko je poznato, da nije živio s pokojnom majkom u najboljih odnosajih, dapače znano je, da ga ona nije volila, i da bi bila već odavna odložila kraljevsku krunu, da ju nebi bila morala položiti na glavu svoga sina, koji je jedva čekao, da postane kraljem.

Glede rata u Transvalu poznato je, da mu on nije bio ni prije protivan, dapače on ga je i želio. S toga nije se Burm čemu nadati od promjene na englezkom prijestolju.

Dopisi.

Iz Rukavca. Dolnji Rukavac na 25. jenara 1901. Spoštovani g. urednik molim vas, da biste štampali va vaš lepi „Narodni List“ ove tri četiri besede z naše vasi. Naši Rukavčaki novopećeni Talijani su vam namurani va Krstića, kako pravi Talijani va palentu. On njim reče najveću bedastoću ku se čovek pomislit more a oni mu veruju i kimažu z glavom: ja, ja. Da njim reče: viste Rukavčani, tovar leti po zrake, oni bi rekli: ja pravo čete, tovar leti! Neki dan govoril je ljudem da je bil va Beče i da je videl tamo knjigu, va kojoj ča je napisano da te Leginja i Spinić Istru prodad pot Hrvatsku. Siromah nikad ni ni bil va Beče, pak ih još tako lepo za nos vuče i dava njim rok za sveću. Oni pak trublili veruju mu kako da je sveto pismo brez da bi malo promislili je to istina ali ni istina, je to moguće ali ni moguće. I tako vidite se naš bedasti i lahkoverni puk da varat na najgerji način. Ja sam siromah ma svejeno ču dat Krstiću 200 krun ako mi pove kada i kade je tu knjigu videl. Ako budete g. urednik tako dobar da mi ov list štampate, ja ču vam još čagodar odovde pisat a sada Bog s vami! (Primit čemo drage volje! Opazka uredi.)

A ti pisi slavnom Jorku, Neka ti malo nažnani Kako šu ga kunpanjali. Dobil je harcak va rilo, Znam, da mu ni bilo milo, Ma ki dela neposteno Njega čeka švako delo. Ma da žnas za biftek slavni Ž lažanjami pomisani, Posalji ti Ambrožina Da okuši kastradinu!

Neka šada bude došti Ni šve dobro va naglošti. Šada neka bude terno Pak ča prit jos i kvaderno. Prit ča Janež, prit ča Toni Čuda čuda je bonboni, Pak Pirija, Bakaleta, Ža njili pak ča bit galeta. To van je glaš pometaca, Podat ča jin jos kolaca.

Is Zameta, 23. o. mj. Dne 20. o. mj. održavalo je društvo Sloga svoju redovitu glavnu skupštinu, koja je bila dobro posjećena. Koliko izvještje o djelovanju odbora, tako i izvještje blagajnikovo bilo je bez prigovora odobreno. Svi dosadašnji članovi odbora bili su jednoglasno ponovno izabrani. Godišnji priinos podupirajućih članova ostao je isti kao i prošle godine. Iz tajnikova izvještja razabramo, da društvo broji 80 što izjavljujućih, što podupirajućih članova. To je preman broj članova, a da može društvo napredovati i namirivati sve svoje potrebe — osobito sada u početku — radi česa preporučamo svim Zamećanom i bližim rođoljubom, koji mogu, da se upišu u ovo prekoristno domaće društvo, koje će uvijek i u svakoj prigodi nastojati da pozabavi svoje članove i učini rodu glas.

Iza skupštine sakupili su se skoro svi članovi u gostioni našega Zvana Blečića, gdje su uz čašicu domaćega u razgovoru i bratskoj slozi proveli nekoliko sati. Razumije se, da su tu i pjevači učinili svoju dužnost zapjevavši nekoliko pjesama.

Tom prigodom sakupilo se za Društvo sv. Cirila i Metoda liepu svotu od K 25-83, o da se tim pokaže, kakovi su zametski „Slogaši“ „izlajice svoje majke i mile Istre“. Samo tako napred! Živili svjestni Zamećani!

Kantrida, 19. o. mj. Na viliju Antonje vraćam sam se z Relki z dela i kad pridem pod Jelše najednput vidim kade puno ljudi stoji pred oštarijum Dalmatinovim i čujem kako neki nutre pjevaju lepe hrvatske pjesme. Začudim se ča to more bit i nisam mogao od manje storit, leh sam šal nutra popit jedan kvartin, da vidim ča je to. Kada temu ne beše, vidim da za dugim stolem sede sve naši ljudi i to pjevati od Zameta, a za drugim stolem reška muzika. Ja sam storil flutu, da jih „poznam, aš me bilo sram da im se onako blatan od dela pridružim, pak sam ti se brate moj dragi stisnuv ja jedan kut va kuhinje, da malo čujem ča će stega vanka prit. Tu mi je čovek povedel, da su zametski pjevači došli Dalmatinu navestit god, aš da je vreden pošten čovjek, je njihoveu društvu velik prijatelj i da mu je već do sada čuda dobra storil. Popijem moj kvartin i firnem van, da me ni jedan ni ni opazil. Drugi dan su mi povedali, da su se do kasne ure lepo zabavljali, a da njim ni nijedan ni jedne slabe besedice rekak, za svem tem, da su bili na rešku stran, kade baš jako rado ne poslušaju naše pjesme. Pak on večer, je još i muzika sopla najveće hrvatske pjesme. Lego to veselje da njim je htel pokvarit neki brkati Vicko z Pehljina, ma da mu je gospodar pokazal vrata onako lepo fino, i on ti šal od kuda je prišal. Ja se čudim našem ljudem, kako mornu čoveka za kega se zna ča, je i kakov je, ni pustit va svoje lepo društvo. Gospodin urednik, još ću vam javit, da čemo imet ovde na Kantride va kratko vreme sakrabojsku muziku iliti kapelu, nego ti narečeni muzikanti nisu se još počeli vadit, aš da nisu još svi instrumenti zalotani i pokrpani, ale da čekaju od dneva do dneva, da pride kakov loncepađe vezac, da njim ih zakrpa. Ma sa sem tem, oni su bi red odlučili, da će bit prvi koncert na Duhovu, i to da se tost najprvo neku pesmu, ka se počme ovako nekako: Lase purke kanti šupi. Orko, ma će bit gušta.

Iz Kaštelira. Molim vas, gosp, urednice, da nam štampate ovo: Na dan noviga lita imali smo u naši školi veliko veselje. Naša mala dica su imala onaj dan u školi načinjeno božićno drve. Ma je bilo lipol! Radost ga je bila pogledati. Takovo veselje u Kašteliru ni dugo bilo. Da ne bi drugo bilo, nego gledati onu malu dicu kako pjavu i čine onu igru o vuku i Crvenkapici. M. Bernobić iz Omić je bila Crvenkapica, Riko Ružić iz Kožari je bio vuk, njegova sestra Ruža je bila za majku od Crvenkapice Kate Bejaković za nonu od Crvenkapice a Depolo Ivan iz Kovači je bio lovac ki je najzada ubija vuka. Živili mali igrači. Svi ste dobro znali. A kačo su lipo pivali, onako živo i veselo. Sve su mi noge od veselja

igrale. A kako je bilo lipo čuti onega maloga Hrvata iz Kranjčić, kad je govoriša: Ja sam Hrvat, Bogu hvala. Ste čuli, vi prodanci? On mali je hvalija Boga, da je Hrvat, a vi se toga imena sramite. Zašto? Zato ki nemate što su Hrvati, ne znate štovati Boga, ki nam je da tako lipo jeziki, ne znate, da ste živi, nimate pameti koliko moj tovar, ki seli tuli po njigovu, a vas je sram po vašu govoriti. Pfu! prodanci, idite iz našega sela, da nam sramota ne delate. Pustimo to na bandu a gremo dalje. I ona mala od Legovići iz Tadini je lipo znala govoriti. Suze su mi došle na oči, kada je mala rekla: Ja sam mlada Hrvatica, zdrave duše, vedra lica! Bravo mala! Tako je! Ki drži onako, kako će Bog i pravica, taj ima zdravu dušu i vedro lice. A ti naši prodanci ih imaju gajulu, ali ju nimaju, zašto nebi činili ono što čine. A njanka lice nimaju vedro, kiselo gledaju i skuro u zemlju. Kad je oni mali iz Kranjčić govoriša, nisu ga svi mogli dobro viditi pak su se tiskali napred i dizali na prste i govorili: Kadi je to zlato dite, čigovo je to drago dite? Držimo si sve lipo u pameti, što je reka, pa će biti dobro za nas. I to mi je bilo lipo čuti, kako je gosp. učitelj tumačija, što nam znači to božićno drvo. Tiga još nisam zna. Tiga ja mislim u Labincih ne povidaju ni njanka njihova dica ne bi kapaca ono učiniti, što su naša, makar da se i na glavu postav. Pak se rugaju naši školi. Već valja jedan kantun od naše školi, nego oni vas palac doli. S nami je Bog i s njimi je hudooba paklena. Kada je sve svršilo su se razdiliili dari mrež ducih. Previše je toga bilo. Puno košulj mužkih i ženskih, puno lipih facoli, kotul i travers; pak one lipe knjige. Inšoma se vidi, da se je moralo čuda potrošiti. Za drvo su dali: Naša družba sv. Cirila i Metoda 80 K, Ante Korebić 1 K, Ružić Jakov 4 K, Katarina Bejaković 50 fl., Antonija Mendica 1 K, Josip Kocijancić 2 K. Živili.

Kad smo došli van pred školu je užga g. učitelj neki oganj, reče se bengal. Ma je bilo lipo, ma previše. A kada je počelo gorit krvavo, ala udri vikati živio i živio, dok pak se nismo raziliili svaki svojoj kući. I po putu smo vikali živio. Da, živio čemo vikati, zašto živimo mi i svi oni ki nam dobro žele, i s nami živi poštenje. A poštenje je prva stvar na svitu. Nas ne mora biti sram ni Boga ni ljudi. Mi nismo prodali svoje poštenje za jednu sardelu, ni za pijat bigul, ni za kakovo kopito od stare kobile, ni za frigan rep od magarca. Mi se ufajmo u Boga. On nas ne će zapustiti, on će nas braniti od ti vuki razdiravci. Bože daj!

Barba Marko.

Ča piše „teta Jambrožija“.

Vi ju zovite svi kako vas je volja — čete „Mačja“ čete „Nesloga“ čete „Kriva“ ja z moje strani ću ju vavek zvat — teta Jambrožija. Ob onem pisme, kega je Krstić „Obzoru“ ukral govorimo na drugem meste. Ali sada smo doznali, da ni ono od Buri ni muka od njegove pšenice, i ono je on ostrigal s tujega foja. Pak takov čovek ki očito krađe „Obzoru“ ima obraza pisat nekakovo otvoreno pismo na jednega c. k. savjetnika presvjetloga gosp. Dra. Peričića. Takov čovek, za kega je kumšiljer Fabiani napisal, da bi za beći vreden storit i takova dela, za ka se gre va pržun, takov čovek, za kega smo dokazali, da je ovi dni u istinu od „Obzoru“ ukral, ima obraza, da pita, da se u interesu morala nešto odstrani! A ne zna on, da bi se u interesu samoga morala moralo najprvo odstranit onu njegovu bljavatu stracu, pak njega a najzada onu blatnu babetinu, ku svi poznamo. To bi se moralo najprvo učinit, kad bi se gledalo na interes morala. Tako nam se smiešno čini i ono, kade ta delija piše otvoreno pismo gosp. Dra. Daboviću, ljecniku u Kastvu. Nego gosp. duhtor Kastavski ima kako čujemo, va svojem ormarice puno žuhkeh piluli; ki zna, da ne bude ka od njih i za Krstića. Kako ti ta Krstić paradu dela s temi otvorenimi pismi. Danas ti piše jedno takovo pismo sudcu, jutra kapitanu, ta drugi put kastavskom duhtoru i tako dalje, i tako dalje. Čete videt, da će

danas sutra jedno takovo pismo pisat i proti mane. A ja već napred znam, kako će on to storit. Ovako: Gosp. Barba Tončiću! Vi ste lopov, vi ste lupeš, vi ste razbojnik — vi ste . . . i ča ja znam, ča će on nađ va onem svojem dicionare, kega ima doma na Matuljah, i od kega zmimlje one gnusne besedini, keh mu je puna „teta Jambrožija“.

Pustimo velu politiku od otvorenih pisam pak skočimo na dopise. Prvi je on iz Laurane. Naši meznjari ne daju lauranskim Poperdilom mira, eko to je sve. Ča bi ti Poperdili platili, da bi mogli zadavit onega našega Kanočiru i Mojžića! Pak i njihovi sini su njim na puta. Brižni Poperdili — u istinu oni imaju čuda, ma čuda ustrijenja s temi Hrvati. Nego oni znaju beu, ča te storit. Oni su to navestili va zadnjoj „tete Jambrožije“. Oni te stirat naše meznjare ča, pak te oni sami važigat sveći — lojenice. (A ki će ih poglaševat? Ča Brina?) oni te i lemožinu pobirat, ti naši dragi Poperdili, ja, ja — i lemožinu i lemožinu, a kada budu naši Poperdili pobirali lemožinu, onputa će sveti Jura friško stat, kako je stal va ono vreme, kada je bil za meznjara otac onega našega Poperdila, ki ima sada na štumihe jednu trufu mediante brigata depozicione falsa. Lepa fameja! A još je lepše ono ča „teta Jambrožija“ piše od nekeh „šest najboljih lauranskeh mladići“. To da su andjeli — sami angjeli. A naši mladići. To su celi vrazi — Bog nas očuvaj — strašni ljudi. Teta Jambrožija piše na primjer, da su ti naši mladići u nedelju na 20. o. m. leteli po grade „inkapotani i oboružani debelimi palicami, s kemi da su tukli, roupali oko kuće, kako pravi razbojnici“, dočim su „najbolji lauranski mladići“ oni „angjeli“, kako teta Jambrožija piše „srećno našli svoja vrata“. Nego vidi vrata, čela je ta komedija prišla v uši pravice, ka je uprav jednega od oneh „šest angjeli“ neki dan „inkapotala“ za celi tri dni. Brižna „teta Jambrožija“ kako su njoj dali oni iz „Laurane“ rog za sveću. Te oni još!

Lep je i on dopis iz Buzeta, kade neki Jakov piše, „da to hrvatski narod nije nego za brižne Istrijanske Jude glavu mutiti“. I to je istina — hrvatski narod nije nego za mutit glavu istrijanskemu — Jude, ki bi za 30 srebrenjaka prodal našu lepu zemlju gladnema Talijanu. Tako je, tako, dragi moj Jakove!

Za tem se „teta Jambrožija“ bavi sa onom pismom „Živio Spinčić“, ka je bila štampana va predzadnjem broju našega lista. „Teta Jambrožija“ peče, kad se našem Spinčiću izkazuje čast, zato ona i riga sve zlo proti onem, ki ga časte. Ma njoj ne zameramo brižno, ona mora tako, zač da ni tako, stari Campitelli bi rekak: A ja! non se kuka filke. Zato „teta Jambrožija“ piše onoliko proti Spinčiću, zač zna, da ča za to dobit filkete, flokete! Istom prilikom piše Krstić va „tete Jambrožije“ ovo: Ako misli, da će nas spravit preko mosta“. I to piše Krstić, on ki zna dobro da se je lepo kadgod zaletit preko mosta, osobito kada treba ukrasti „Obzoru“ kakov lepi članak, s kim bi se moglo paradirat. Ma bravo! Ima va teta Jambrožije neč i s Klaui, ma Klanjci su nam prepovedeli, da njih ne smemo branit proti takovem smradu, oni da su pripravili Krstiću puno žuci, a najprva je ta, da su se u velikom broju njih preplatili va „Narodni List“. Živili Klanjci!

Znate kako se Krstić zove va tete Jambrožije? Niš manje nego: „braniitelj puka Istrijanskoga“. A znate vi, s čim brani ta braniitelj puta Istrijanskoga svoju novopečenu istrijansko-talijansku stranku? Čete, da Vam ja rečem? S pismi, keh krađe najtvrdjemu hrvatskemu listu va Zagrebe — „Obzoru. Che liberatore!“ rekak bi on od Veji.

Va broje od suboti ima teta Jambrožija punu torbicu pesmica, jednu badastegu

od druge, a sve su pisane talijanski, zač da bi drugačije bilo, kako bi ih naši mački razumeli. I mi čemo za te naše mačice storit jedno dve tri kratke pesmice. Čujte!

Son bello e gentile,
Makako e imbecille,
Stupido e trunblo
Lauranski poperdilo!
Lux.

Addio Pikarobiano,

Addio mia bell' addio
Pikaroba se ne va
in prejon —
A manjar tre settimane
Brodo de ječnik i fažol
Ma non te klusa sola
Ma el te lassa col pappà
col pappà
Sarà quel che te consola
Dietro la Kapelizza!
G. Sencich.

Marča de „Luka“.

Non go la čave da prijon,
Ma non te klusa sola
Ancor tre jorni de perjon
Ah! to je muka!
Luka.

To je odgovor na one pismice. Onemu od Bodulije pak odgovara drugi na drugem meste.

Va teta Jambrožije ima još i takovih porkarj, ke mi u „interesu morala“ kako bi rekak Krstić, ne smemo prestampat. One rožice pušćamo njemu, neka on od njih stori jedno bokč, pak neka ga peta Ambrožinke na prsa. Dotaknut čemo se još samo jedne stvari, naime onega kade Krstić debelimi slovima uska ljude, da ne kupuju fulminanti Družbe sv. Cirila i Metoda. Ma kemu on to predika? Našim ljudem za sigurno ne, zač zna, da ga nete poslušat. Dunke kemu? Treba da svojim mačkom? Ma ter njim ni trebe tega, zač njim i onako ne služe fulminanti, oni su mački pak vide v noći i prez fulminanti. Nego čudno je da oni pak po dnevu niš ne vide. Po dnevu oni spa i predu.

Ja mislim, da bi moglo već tega za danas dosta bit.

Barba Tončić.

Domaće vesti.

„Narodni list“ smrdi Talijanom kako i vragu tamjan. Od kada smo počeli štampat „Narodni list“ pošiljali smo ga skoro svakemu mačku, za kega smo mogli doznat. I do predzadnjega al zadnjega broja su ga skoro svi prijmali. Nego mađji nejerali su se pobojali, da bi njihova mađja vojska vendar jedanput mogla oči odpret, pak da bi za nejerale onputa slabo bilo. Ča su storili? Dali su celoj mađjoj vojske „befel“, zapoved da svi mački ki dobiju „Narodni List“ ga nesmija čitat i da ga moraju od sada napravo nazada poslat. I va istinu skoro svi mački z Rukavca, Knečeli, Bregi, ki su prijmali „Narodni List“ od 17. i od 25. o. m. napisali su kako po komande al dali napisat na pasice retur Abacija i poslali ga nazada. Tu se vidi kako se mađji generali boje da puk po „Narodnem Liste“ spozna istinu. Nego zahnam je. Istinu moreš neko vreme zatirat i pod nogi hitat, ma ona mora na svećto božje.

I Kostantin se boji „Narodnega Lista“. Mi smo još na 23. novembra p. l. storili molbu na namestništvo va Trst da nam isto dopusti da se „Narodni List“ prodava na Voloskem kako i drugi foji. Na 5. decembra buduć ni bilo odgovora smo va Trst telegrafali i opet ni prišlo niš. Okol petnajstega ovega meseca smo na novo prosili da nam se to dopušćenje pošalje. Ni to ni pomoglo. Tem toga je Konstantini na 18. o. m. storil na kapitanat tužbu, da se „Narodni List“ prodava na Voloskem, a da ni za to dopušćenja. Kapitanat je na to poslal žandarmeriju da vidi imamo li dopušćenje al ne, i buduć da to dopušćenje čekamo već od 23. novembra, se zna da ga nismo mogli prikazat i sad čemo po svoj prilike morat platit multu. Iz sveg ča smo tu povedeli

vidimo dve stvari: prvo, da goveran kad mi ča pitamo i išćemo za to malo huje, makar da nam se mora po zakone dat i brzo ono ča pitamo; drugo da mora „Narodni List“ davat Talijanom sakralbojskega papra, kada se ga tako boje i kada ga toliko proganjaju. Neka delaju ča te, mi ćemo po svojem poštenem putem naprvo. Radi tužbi Konstantina nise naš list prodaval na Voloskem na 25. o. m. ni neče se dokle ne pride dopušćenje. Mi z naše strani smo se radi postupanja namestništva već pritužili na ministarstvo. Videt ćemo, će pomoć al ne!

Narodni dom na Voloskem. Veseljem vidjeli smo, da se je već prošli tjedan počelo kopati temelje za narodni dom u Voloskem. Dno Bog predobri, da taj dom bude čim prije sazidan.

Ženska i mužka podružnica družbe sv. Cirila i Metodja za Istru na Voloskem privodjuje u subotu dne 2. februara na Istru ples u prostorijah bivše tiskarne. Početak točno u 8 i pol na večer. Preporučamo svim našim rodoljubom da ne izostanu. Koji pak nemože nikako doći — jer zapriečen — neka se bar sjeti kakovim malenim darom.

Čitaonica va Kastve imet će nadejdu na 3. februara večer zabavu, pjevanjem predstavom i plesom. Ki će se zabavit i kemu su nogi laike neka ne uzmanjka pođ na tu zabavu. Kastavske zabave su od vajkada na glase da su jako lepe i vesele.

Partić. Toliko se već za ta božiji partić govorilo i pisalo, kako da se to dela za kakov veli porat va Marsilje. Svejedno mislimo, da se od te stvari mora i ovu povedet. Subotu na 19. o. m. bila je komunjaska sednica. Na istoj se je odlučilo, da neka občina pita od pomorske oblasti plani za načinat ta partić, pak da občina ta popravak na svoj strošak stori, a onputa da išće trošak od governa. I pravo je tako. Zač da se čeka dokle bi goveran to stori bi pasalo još pet let. Naj-vo bi se najme moralo va parlamente va Beče odobrit trošak za ta partić, a to nebi moglo bit prej leta 1902. Ča mislite, zna Benatić za opatijski partić? Zna on vraga, ki ga zami!

Kako su mački pošten. Neki mački po Opatije i Skrbideh govore, da su naši ljudi storiili knuć „Tiskarnu“ v Opatije i da sada delaju „Narodni dom“ na Voloskem s komunjaskimi beči. Ti mački misle segurno, da su ljudi v Opatije i pul Skrbideh bedasti i zalupani kako i Brežani, pak da te njih verovat. Ala brižni čuki, ma ste bedasti, da držite, da je svet tako priprost. Da mi va podeštarije jedan jedini šolat prez potrebi potrošimo, valje bi junta svoj nos zabola i razpustila reprezentancu, i nebi nas pokrivala, kako pokriva talijanske občine, za ke ju ni briga, ako će sve remengo pođ. Nedemo puno od tega pisat ni govorit, zač nimamo mesta, nego mi ćemo svakemu dat tisuć krun, ki će nam dokazat, da su jedna po jednoj od talijanskih obćini v Istre tako dobro aministrane kako su na primer Volosko i Kastav. Ala dajte se naprvo vi mački beli i crni, tusti i mršavi...

Lepi ljudi. Jedan čovek nam je neki dan povedel, da mu je pred nekoliko let jedan od večeh maćak daval sto fiorini da mu vlastitega oca ubije! Prava istina!

Slav lovranskega meštra Grosmana dobil je tri dni peržuna. Utorak na 29 ovega meseca bil je na sude na Voloskem dibatiment protiv Grosmanovemu sinu. Sudil je g. Spiro Peručić, tužitelja je zastupal gos. dr. Janežić, a Grosmana je branil notar Puović. Neki su s početka misleli, da će ga branit Krstić, zač je i on prišal na dibatiment, ma Krstić ne sme na sude ni jednega branit, zač su njega z Reki per šup stirali. — Na devet ur počela je razprava. Grosmanovoga sina je tužil naš čestiti pomorski poručnik g. Tominić, za to, jer ga je u nedelju na 20 ovega meseca na pute u noći na tihe mri i najednput udrl od zada po glave tako, da se je vrli naš mladić valje na zemlju srušil i ostal onde neko vreme kako mrtav. To je videl Tominićev prijatelj g. Mikuličić, ki je to i na sude pod prisegn posvedočil. Na to je sud odsudil Grosmana na tri dni tamnice

i na plaćanje svih troškova. Zvan je bil na sud i Pegan, brat voloskega meštra. Kad ga je sudac pitat, da od kuda mu je otač, odgovoril je tiho, kako da ga je bilo sram: „Tamo s Kranjskega, od dištrata Adelzberg aliti Postojne. A i Grosmanov je otač iz Sezane, iz kranjskega mesta, pak smo se svi morali va sebe smet, kada smo videli pred sudom ta dva Kranjca, ki se va Lovrane drže kako najveći Talijani. Ah! povera Italija s takovimi pišljivimi Talijani. A smešno je bilo i ono, kada je Grosman na pitanje gosp. sudca da ako ima ča svojega, odgovoril, da ima od dvesto do tristo fiorini, da on sam pravo ne zna, ima li dvesto ale tristo fiorini! A kada ga je zadnji put isti g. sudac pitat, da mu pove, ako ima ča svojega, on mu je odgovoril, da nima niš. A to je bilo negde onputa, kada su bili zadnji izbori. Od knda njemu toliki beči va tako kratko vreme? Ma ča ti balotaciji toliko nose tem Talijanom? Sada ja znam, zač se oni toliko mešaju, kada su kakovi izbori! — Na kraju dibatimenta se je gosp. dr. Janežić ustal i predložil, da neka se svjedoka gosp. Mikuličića zapita, kako ga je ponedjeljak na 28. o. g. pozval k sebe Benjamin Battestin, i kako ga je nagovaral, da neka na sude svega ne povede ča je videl. To se je napisalo va protokol, pak ne znamo, ča će se stega zleć. Samo to moramo spomenuti, da je naime g. dr. Lucić, kao zastupnik državne prokure u svojem govoru dobro podkrepil obtažbu, a Grosmanov sin more bit vesel, da se je šugal s tako malo dan, jer stvar je va sebi jako strašna — navalit v noći na jednega čoveka, ki hodi mirno put domi, pak još od zada i onako improvizio. To nisu škeri! Pak uđrit čoveka onako po glave, po najdelikatejem mesto na telu! A k tomu je Grosmanov sin već nekoliko puti bil kažtigan.

Demorodkinje i demorodci! nedavajte dobitka neprijateljem našega roda i jezika ni talijanskem prodancem. I on je naš neprijatelj, ki z našimi najvećimi neprijatelj, Talijani, proti nam dela i glusuje! Zato ne kupujte niš od Talijanaši.

Svega po malo.

Ki ga nebi poznal, bi ga drago prodal. Kada je Krstić videl, da kukanja radi izbori već finjuje, i da još malo, pak da bi se talijanski žepi mogli zapret, počel je on mislet na ono, ča mu je na svete najsvetije, a to je — njegov trbuh. I rekao je: Ju mane, brižan moj trbušić, ča će bit z njega, ako me Talijani zapuste. Do drugih izbori je čuda čekal, ja bim se tem toga mogal od glada zadavit. I čujte, ča se je zamisiel ta tičid. Šal Vam je on v Reku nekemu gospodinu, ki bi, mej namu budi rečeno, najbolje stori, da se dugo drži od kakoveh takoveh smrudi i gnjusi, dunke šal Vam je on v Reku temu gospodinu i rekao mu je: „Čujš, prijatelju moj, ja znam, da sam zašal na krivi put, čuj, ja bim se opet otel povratit na pravu stazu i do smrti radit za moj dragi hrvatski narod“. I puno je tega nablegal onemu gospodinu, i molil ga, da neka mu naši najđu jedno mastno mesto v Istre, pak da će on od sada napred isto tako delat i pisat proti Talijanom, kako je do sada delal i pisal proti Hrvatom. On brižan gospodin mu je na pol poveroval i javil je to nekem našem ljudem. Nego ti naši ljudi su valje videli, da je to jedna nova Krstićeva manovra i nisu oteli ni čut o toj stvari. I u istinu malo za tim se je čitalo po talijanskih fojeh, kako da su se tobože naši oteli s Krstićem pogajat za izbor deputata pete i četvrte kurije, ma da, to se razume, on da ni na to otel pristat. A znate, zač je on sve to učinil? On je to učinil zato, da Talijane prestraši, i da vide, kako ga tobože Hrvati love. S tim njim je on rekao: Ej Talijani, vidite malo, kako me liža i mažu, samo da budem s njimi. Čuvajte se, zač jeh Vam, ako grem opet na onu bandu. kade sam i prvo bil. Vi znate, da ja poznam puno Vašeh sekretari — i jeh si ga svem Vam, ako bi ljudi po Rukavašćine, Leprinašćine i Lovranašćine doznali, ča mislite od njih stori! Dunke ne pustite me, da Vam

kakogod spuznem z ruki. — Pak da ni tič ta Krstić? A znate, ča je on misiel s tem? On je misiel to, da će mu Talijani valje krešit plaću, samo da ga bolje k sebe stisnu. — I krešit to mu ju — a plaćat to mu ju dobri ljudi va franjkeh. Nego to mora tako bit, zač je Talijane strah, da bi Krstić mogal sopet stupit mej Hrvate, a mi znamo, kako on lahko skače od jednega partida va drugi.

Krstić proti popom. Ne samo da je Krstić predugo zašal va politike, nego on i drugačije truje naš dobi puk.

Kako nekakov antikrst predika i kriči proti popu i fratur, pače još se je tako zagнал, da je pisal va svojoj „Nesloge“, da ne veruje ni popu, kada maši. Ah, ljudi božji, kako ćemo prit, ako se tako našu svetu veru pod nogi hita! Ča je čovek prez prave veri u Boga? — Nemo blago, i još huje, nego nemo blago. — Ako čovek zgubi strah božji, zgubi i sram ljudski, a jeh i kataloh si ga onemu, ki zgubi sram ljudski. Takov čovek ne zasluži drugo, nego da mu se na vrat obesi žvanj, pak da se ga hiti va dubinu moraku. Ča je čovek prez veri u Boga? Takov čovek je pripravan sve reć i sve storit, a takovi su najhujši ljudi na svetu. Krstić bi otel da mi postanemo takovi ljudi. Zato ljudi božji glavu na rame dokle je doba, odkrižajte se od neprijatelja vaše duši i tela, aš bi moglo prić pokajališće, ma povratilišće nikad već.

Tu smo dakle oteli pokazat, da su na krivem putu svi oni ljudi, ki s Krstićem drže. On je, kako smo rekli, čovek na svaki vetar, a to ni pravi čovek. On dela zato da nas Talijanom proda, a tega neka nas Bog očuva. On bi htel va našeh srceh ugušit veru do Boga i svete mater, rimskekatoličanske crkvi od česa neka nas pak očuva sveta Trojica i svi svete i svetice božje!

Zato, ki drži još ča do sebe, do svoje rodne grudi i do svoje duši, neka Krstić za vavek i vekom obrne hrbat, dokle je još na dobu. Opomenut, na pol spasen, govori stari pregovor.

Krstić plaća multu za hrvatsku besedu. Na 21 ovega meseca pozvali su lovranski Talijani Krstića va Lovran na večeru. Pul te večeri bili su Pušina i Pirija z Voloskega. Tu re je puno pilo i govorilo samo talijanski. Krstić je na jedanput pobeugnala jedna hrvatska beseda, pak su ga lovranski Kalabrezi valje smutnali na 2 kruni, ča je sprogovoril tu jedinu hrvatsku besedu. I Krstić je tu multu platil. (A bi bil bolje stori, da je one kruni poslal onoj nebogoj svojoj žene i dečice, ki va Trste od glada umiraju! Opazka štampara.) Tako Vam piše teršdanski „Picolo“ od 27. o. m. Dakle Krstić je već tako dugo zašal va Kalabriju, da već i multi plaća ako sprogovori jednu besedu va svojem materinskem, hrvatskem zajike. Za tem gredu, vidite, Talijani u Istre, da mi svi svoj starinski materinski zajik zapustimo, zanemarimo i zatajimo, pak da svi govorimo samo talijanski, onputa bi Talijani z Istre rekli: v Istre se ne govori nego samo talijanski, Istre je zato čisto talijanska zemlja. Ste me razumili Kafula?

Ne sopite to. Nedelju na 27. o. m. bil je pul Sepića na Matuljah tanac. Negdere kasno večer prišal je na tanac Krstić i počel je i on tancat. Va polke je muzika na jedanput počela zvonit onu z „Narodnega Lista“: joj, joj, joj vavek ta fažol, Jambrožija mi ja kara, to ni niš dobro. Krstić je valje skočil jedan kako vrag k muzikantom i rekao njim je: „ne sopite tega“. Kako se jadi kada mu se spominje fažol, a? ma zna on svakemu mendo naš va svojoj mačjoj: „ta je lupež, on je tat, ta je zver, ta je bil va peržune, on drugi je storił to zlo, on treti ono drugo!“ a on siromah, on je čist kako anđel, on neđužan kako i dete komac rojeno, a? Kako da ga ne poznamo!?

Ča se je bahe htilo, to se je bahe snilo. Tako govori naš stari pregovor. Konstantin da se već sada hvali da će od občine Volosko-Opatijske storiť vraga. Zahvalimo Bogu, da ni dal koje dngega repa. Mi znamo i naprvo da bi Talijani, kad bi njim se posredilo predobit naš konum, v istem storił vraga kako ga i po sveli talijanskeh ko-

mmeh v Istre delaju, zač još nam je dobro va pamete, kako je pred par let pofalilo na podeštarije od Montoni jedno 14 tisuć krun, va onej od Mugge jedno 12 tisuć krun, a lane va komunjaskem špitale va Pule jedno 7 tisuć krun, dapače mi se spameđujemo, kako je pred par let pofalilo na junta va Parence niš manje nego 80 tisuć fiorini, keh smo morali svi Istrani terpet, a da nismo nikada znali kamo su šli, pak ni nikakovo čudo, ako bi sada pak Talijani hteli, da mi i va našem komune takovi „incerti“ dobijemo. Ala bismo friško stali, kako i va Dignane, kade se komunu plaća sto po sto adicijonala na steuri. Hvala Bogu, ovde puli nas nisu ljudi bedasti kako i čuki pak vide i razumeju, ča je pravo, ča je krivo. Oni tri četiri trubili pak ki te na silu da budu Talijani, neka se malo sterpe.

Poziv na predplatu. Još jedan put pozivljemo sve naše domorodce kojim je stalo do toga, da „Narodni List“ i naprvo izlazi, da nam čim prije pošalju predplatu. Predplatnikom na Voloskem-Opatiji donasat će se odsele list u knuć.

Ki nam je ča poslal.

Uprava „Narodnega Lista“ primila je nadalje u ime predplate za celu godinu od gg. Josipa Petrak žup. Veprinec, K 10; Mata Milovčić, kapelana; Antona Andričić, župnika u Baški; Benedikta Fiamina, Sušak, po K 8; Antuna Širola-Vahar, Dovičić; Belunović Mata, Sušnjevica; Novljan Frana, stud. philos. u Beču po K 4; za pol godine od gg. Antona Jurković u Opatiji; Vlačava Klofunde, kapelana, Sv. Matej; Ivana Brajan, Frlanija 14; Marijo pl. Zambelli, Opatija; Josip Vidošić, Boljun; Ivana Vlah-Vicić, Jušići 9, po K 4; Frana Sinčić, Spincić 16; Frana Marot, Spincić 7; Mihovila Stupar, Klana; Frane Belić, Korjak; Josip Frlan, Rubiši 80; Santo Dirak, Zamet 80; Petra Grabrovac, Draga; Anton Domalović-Mihlić, Kalac, po K 2 i za 1/2 godine od g. Ivana Turak, Brnčić 12, K 3; za 1/2 godine od veleč g. Josipa Ptašinski, Montrilj K 2; — u ime dara od g. Novljan Frana K 2; g. Ante Belančić poslao je skupljenih u Trstu kao dar „N. L.“ K 26 a daji su gg. Dr. O. Ribar, Dr. I. Abram odvj. u Trstu po K 10; Dr. Ferdo Černe, Ante Štemberger, Franjo Jelusić, c. k. financiarni savjetnik po K 2. (Živili darovatelji! Živio naš Ante Belančić!)

Telegrafi „Narodnega lista“.

London, 30. jenara. Inglezi ne moru obskrbljevat svoju vojsku s hranom, zač njim to brane Buri.

Johannsburg, 31. jenara. Ovde nemamo već od 8. o. m. kruha.

Bologna (Italija). Talijanski tati su za-gušili jednu malicu od 3 meseci, neku Lauru Galli. (Va Italije se takove stvari svaki dan dogadjaju.)

Naša mala pošta.

Gospodu dopisnike va Klane, pul Brnčić, Spincić, Rubiši i druguda molimo neka se strpe do drugoga broja.

I istarska radionica opanaka

Podpisani preporuča sl. p. n. obćinstvu svoje bogato obskrbljeno skladište svake vrsti opanaka, koje rasprodaje na veliko. Naruče po mjeri izvadaju se točno i solidno.

Umjeronje ciena. Bez konkurencije.
Mirko Vukelić
VOLOSKO (Istra).